YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (ensimmäinen jaosto)

28 päivänä maaliskuuta 2000 *

Asiassa C-309/98,

jonka Finanzgericht München (Saksa) on saattanut EY:n perustamissopimuksen 177 artiklan (josta on tullut EY 234 artikla) nojalla yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saadakseen tässä kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa

Holz Geenen GmbH

vastaan

Oberfinanzdirektion München

ennakkoratkaisun tiettyjen tavaroiden luokittelusta yhdistettyyn nimikkeistöön 30 päivänä heinäkuuta 1997 annetun komission asetuksen (EY) N:o 1509/97 (EYVL L 204, s. 8) pätevyydestä,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja L. Sevón (esittelevä tuomari) sekä tuomarit P. Jann ja M. Wathelet,

julkisasiamies: F. G. Jacobs,
kirjaaja: johtava hallintovirkamies D. Louterman-Hubeau,

ottaen huomioon kirjalliset huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— Holz Geenen GmbH, edustajinaan verotusasiantuntija H. Glashoff ja ulkomaankauppa-asiamies U. Reimer,

— Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään oikeudellinen pääneuvonantaja R. B. Wainwright ja oikeudellisessa yksikössä toimiva kansallinen virkamies K. Schreyer, avustajanaan asianajaja M. Núñez Müller, Hampuri,

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan Holz Geenen GmbH:n ja komission 10.6.1999 pidetyssä istunnossa esittämät suulliset huomautukset,

kuultuaan julkisasiamiehen 8.7.1999 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Finanzgericht München on esittänyt 24.6.1998 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 10.8.1998, EY:n perustamissopimuksen 177 artiklan (josta on tullut EY 234 artikla) nojalla ennakkoratkaisukysymyksen tiettyjen tavaroiden luokittelusta yhdistettyyn nimikkeistöön 30 päivänä heinäkuuta 1997 annetun komission asetuksen (EY) N:o 1509/97 (EYVL L 204, s. 8) pätevyydestä.

2 Tämä kysymys on esitetty asiassa Holz Geenen GmbH (jäljempänä Holz Geenen) vastaan Oberfinanzdirektion München (Münchenin ylemmänasteen vero- ja tullivirasto; jäljempänä Oberfinanzdirektion). Asia koskee tavaran luokittelua yhdistettyyn nimikkeistöön (jäljempänä CN), sellaisena kuin se ilmenee tariffi- ja tilastonimikkeistöstä ja yhteisestä tullitariffista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2658/87 liitteen I muuttamisesta 9 päivänä syyskuuta 1996 annetun komission asetuksen (EY) N:o 1734/96 (EYVL L 238, s. 1) liitteestä I.

3 CN:n 44 ryhmään kuuluvat "puu ja puusta valmistetut tavarat; puuhiili". Nimikkeen 4418 "rakennuspuusepän ja kirvesmiehen tuotteet, myös puiset

solulevyt, parkettilaatat, kattopäreet ja -paanut" perusrakenne on kuusikohtainen ja sisältää seuraavat alanimikkeet:

4418 10 ikkunat, ranskalaiset ikkunat (lasiovet) ja niiden kehykset,
4418 20 ovet sekä niiden kehykset ja kynnykset,
4418 30 parkettilaatat,
4418 40 betonivalumuotit,
4418 50 kattopäreet ja -paanut,
4418 90 muut.

4 CN-alanimike 4418 90 on edelleen jaettu kahteen alanimikkeeseen: alanimike 4418 90 10 sisältää "liimapuun" ja alanimike 4418 90 90 "muut" tuotteet.

5 CN-nimike 4421, joka on 44 ryhmän viimeinen, kattaa kaatoluokkana "muut puusta valmistetut tavarat". Sen alanimike 4421 90 99 on viimesijainen kaatoluokka, ja se kuuluu seuraavasti: "muut — muut — muuta".

6 Kantaja pyysi 2.1.1996 Oberfinanzdirektion Müncheniltä sitovan tariffitiedon antamista "liimatuiksi ikkunankehyspuiksi" kutsutuista tavaroista. Ennakkoratkaisupyynnön mukaan ne ovat nelikulmaisia, kulmiltaan hieman pyöristettyjä puukappaleita, joiden poikkileikkauksen suuruus on 48 x 72 mm tai 85 x 72 mm (leveys x korkeus). Lisäksi niissä on kaksi lautakerrosta merantipuuta ja yksi keskikerros havupuuta rinnakkaissyisesti yhteenliimattuina. Kyseistä tavaraa tuotiin pääsääntöisesti 76—300 cm:n pituisina kappaleina, ja sitä käytettiin ikkunankehysten valmistamiseen.

7 Oberfinanzdirektion antoi 23.1.1996 päätöksen, jonka mukaan tavara olisi "kirvesmiehen tuotteena, joka on tehty puusta (liimapuu)" luokiteltava CN-alanimikkeeseen 4418 90 10.

8 Holz Geenen vaati päätöksen oikaisemista, mutta Oberfinanzdirektion — sen jälkeen kun päätöksen tekemistä oli ensin lykätty komission asiaa koskevan ratkaisun odottamiseksi — hylkäsi vaatimuksen 16.10.1997 tekemällään päätöksellä. Tätä ennen komissio oli 30.7.1997 antanut tariffi- ja tilastonimikkeistöstä ja yhteisestä tullitariffista 23 päivänä heinäkuuta 1987 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2658/87 (EYVL L 256, s. 1) 9 artiklan nojalla asetuksen N:o 1509/97.

9 Asetuksen N:o 1509/97 liitteessä olevassa 2 kohdassa komissio on säätänyt CN-alanimikkeelle 4418 90 10 seuraavansisältöisen tavarankuvauksen: "Ikkunankehysten valmistukseen tarkoitetut nelikulmaiset puukappaleet, joissa on hieman pyöristetyt kulmat ja jotka koostuvat yhteen liimatuista, rinnakkaissyisistä puukerroksista, koko 48 x 72 mm tai 85 x 72 mm (leveys × korkeus)". Tämä vastaa sitä luokitusta, jonka Oberfinanzdirektion teki 23.1.1996 antamallaan tariffitiedolla. Kyseisessä liitteessä ilmoitetaan perusteeksi seuraavaa: "Luokittelu määräytyy yhdistetyn nimikkeistön 1 ja 6 tulkintasäännön määräysten sekä CN-koodien 4418, 4418 90 ja 4418 90 10 nimiketekstien mukaisesti. Kyse on kirvesmiehen tuotteista (liimapuu)".

10 Holz Geenen nosti kanteen Finanzgericht Münchenissä, jossa se vetosi siihen, että kyseinen tavara ei ole kirvesmiehen tuote, vaan CN-nimikkeessä 4421 tarkoitettu "muu puusta valmistettu tavara". Holz Geenen katsoo, että asetus N:o 1509/97 on lainvastainen siltä osin kuin sen mukainen luokitus poikkeaa Brysselissä 14 päivänä kesäkuuta 1983 tehdystä harmonoitua tavarankuvaus- ja -koodausjärjestelmää koskevasta kansainvälisestä yleissopimuksesta, joka on yhteisön puolesta hyväksytty 7.4.1987 tehdyllä neuvoston päätöksellä 87/369/ETY (EYVL L 198; jäljempänä yleissopimus).

11 Kansallinen tuomioistuin toteaa, että Oberfinanzdirektionin mukaan liimapuunimitys on neutraali, eikä se sisällä viittausta tavaran määrättyyn käyttötarkoitukseen. Koska liimapuuta voidaan käyttää kaikenlaisiin rakentamistarkoituksiin, sitä koskee käsite "kirvesmiehen tuotteet". Asetuksen N:o 1509/97 tavarankuvauksesta käy selvästi ilmi, että komissio pitää liimapuuta CN-nimikkeeseen 4418 kuuluvana riippumatta siitä, käytetäänkö sitä rakentamisessa kantavana elementtinä tai muulla tavoin.

12 Finanzgericht Münchenillä on Holz Geenen tavoin epäilyjä asetuksen N:o 1509/97 pätevyydestä, joten se on päättänyt lykätä asian ratkaisemista ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavaan ennakkoratkaisukysymyksen:

"Onko tiettyjen tavaroiden — joista tässä oikeudenkäynnissä on kysymys ikkunankehysten valmistukseen tarkoitetuista nelikulmaisista puukappaleista, joissa on hieman pyöristetyt kulmat ja jotka koostuvat yhteenliimatuista, rinnakkaissyisistä puukerroksista ja joiden koko on 48 x 72 mm tai 85 x 72 mm (leveys x korkeus) — luokittelusta yhdistettyyn nimikkeistöön 30 päivänä heinäkuuta 1997 annettu komission asetus (EY) N:o 1509/97 (EYVL L 204, s. 8) pätemätön?"

13 Aluksi on huomattava, että neuvosto on antanut komissiolle, joka toimii yhteistyössä jäsenvaltioiden tulliasiantuntijoiden kanssa, laajan harkintavallan tarkentaa tullinimikkeiden sisältöä tietyn tavaran luokittelemiseksi. Kuitenkaan komission toimivalta määrätä asetuksen N:o 2658/87 9 artiklan 1 kohdan a, b, d ja e alakohdassa tarkoitettuja toimenpiteitä ei oikeuta sitä muuttamaan sellaisten tullinimikkeiden sisältöä, jotka on otettu käyttöön yleissopimuksella perustetun harmonoidun järjestelmän perusteella, jonka osalta yhteisö on sitoutunut yleissopimuksen 3 artiklassa olemaan muuttamatta yleissopimuksen soveltamisalaa (ks. asia C-267/94, Ranska v. komissio, tuomio 14.12.1995, Kok. 1995, s. I-4845, 19 ja 20 kohta).

14 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan oikeusvarmuus ja valvonnan helppous edellyttävät, että tavaroiden tariffiluokittelun ratkaisevana luokitteluperusteena

on yleensä oltava tavaroiden objektiivisesti todettavat ominaispiirteet ja ominaisuudet, sellaisina kuin ne on määritelty yhdistetyn nimikkeistön nimiketekstissä. Lisäksi komissio on yhdistetyn nimikkeistön osalta laatinut selittävät huomautukset ja tulliyhteistyöneuvosto harmonoidun tavarankuvaus- ja koodausjärjestelmän osalta selitykset, jotka osaltaan auttavat huomattavasti eri tullinimikkeiden sisällön tulkinnassa, vaikka ne eivät olekaan oikeudellisesti sitovia (ks. asia C-405/97, Mövenpick, tuomio 28.4.1999, Kok. 1999, s. I-2397, 18 kohta).

15 Lisäksi on huomattava, että tuotteen käyttötarkoitus voi olla luokittelun objektiivinen arviointiperuste sikäli kuin se kiinteästi liittyy kyseiseen tuotteeseen, jolloin liitynnän kiinteyttä on pystyttävä arvioimaan tuotteen objektiivisten ominaispiirteiden ja ominaisuuksien mukaan (ks. asia 459/93, Thyssen Haniel Logistic, tuomio 1.6.1995, tuomio 1.6.1995, Kok. 1995, s. I-1381, 13 kohta).

16 Esillä olevasta asiasta on todettava, että CN-nimike 4418 kattaa "rakennuspuusepän ja kirvesmiehen tuotteet, myös puiset solulevyt, yhdistetyt parkettilaatat, kattopäreet ja -paanut".

17 Yhteisöjen tuomioistuimelle esittämissään huomautuksissa komissio toteaa, että CN-nimike 4418 ei ole käytön tai tarkoituksen mukaan sovellettava nimike, joten on selvitettävä, miten siinä mainitut käsitteet on objektiivisesti ymmärrettävä.

18 Tältä osin on todettava, että CN-nimikkeen 4418 testissä viitataan käyttötarkoitukseen sanalla "rakennus" (ranskaksi "pour construction"), joten siinä on tarkoitusta koskeva arviointiperuste. Tämän vahvistaa lisäksi tulliyhteistyöneuvoston nimikettä 44.18 koskevien selitysten ensimmäinen kappale, jonka mukaan tämä nimike "kattaa erilaiset puutyöt — — joita käytetään kaikenlaisessa rakentamisessa".

19 Tulliyhteistyöneuvoston nimikettä 44.18 koskevien selitysten toisen kappaleen mukaan termi *rakennuspuusepän tuotteet* tarkoittaa lähinnä rakennusvarusteita (kuten ovia, ikkunoita, ikkunaluukkuja, portaita ja oven- ja ikkunankehyksiä), kun taas termi *kirvesmiehen tuotteet* tarkoittaa sellaisia puutavaroita (kuten hirsiä, parruja ja kattotuoleja), joita käytetään yleensä rakenneosina tai rakennustelineissä, holvikaaren kannattimina jne.

20 CN-nimike 4418 sisältää siten eräitä nyt käsiteltävässä asiassa merkityksettömiä poikkeuksia lukuun ottamatta kaikki puuosat, jotka on tarkoitettu rakennusvarusteiksi tai käytettäviksi talon rakenneosina tai sen rakentamisessa (rakennustelineet, kannattimet jne.).

21 Lisäksi on kiistatonta, että sellaiset nelikulmaiset puukappaleet, joista kansallisen tuomioistuimen käsittelemässä asiassa on kysymys, eivät ole vielä sellaisia "epätäydellisiä tai viimeistelemättömiä" ikkunoita tai ikkunankehyksiä, joista olisi kysymys, jos asetuksen N:o 1734/96 liitteessä I olevan I osaston, jonka otsikko on "yleisäännöt", ensimmäisen osan A kohdan, jonka otsikko on "yhdistetyn nimikkeistön yleiset tulkintasäännöt", 2 a alakohta soveltuisi. Tästä seuraa, että kyseiset puukappaleet eivät voi olla rakennuspuusepän tuotteita.

22 Näin ollen on tutkittava, voivatko tällaiset tavarat olla kirvesmiehen tuotteita.

23 Sekä ennakkoratkaisupyynnöstä että asetuksesta N:o 1509/97 ilmenee, että ne puukappaleet, joista kansallisen tuomioistuimen käsittelemässä asiassa on kysymys, on tarkoitettu ikkunankehysten valmistukseen. Lisäksi kansallinen tuomioistuin on todennut, etteivät kyseiset puukappaleet täytä niitä lujuusedellytyksiä, joita vaaditaan nimityksen "kirvesmiehen tuotteet" kattamilta tavaroilta. Tältä osin Holz Geenen on ilmoittanut, ilman että komissio olisi tätä ilmoitusta kiistänyt, että kyse on rakentamisessa käytettävistä puuosista, jotka eivät ole kantavia.

24 Näkemystenvaihdossa yhteisöjen tuomioistuimessa ei tullut esiin mitään, mikä osoittaisi, että tällaiset puukappaleet olisi tarkoitettu rakennuksen rakenneosiksi tai sen rakentamiseen tai että niiden objektiiviset ominaispiirteet ja ominaisuudet jollakin tapaa olisivat samat kuin CN-nimikkeessä 4418 tarkoitettujen "kirvesmiehen tuotteiden". Tästä seuraa, ettei niitä voi luokitella tähän nimikkeeseen.

25 Tätä päätelmää ei horjuta se, että tulliyhteistyöneuvoston nimikettä 44.18 koskevien selitysten kolmannessa kappaleessa todetaan, että "kirvesmiehen tuotteisiin kuuluu myös liimapuu eli rakennuspuutavara, joka on saatu liimaamalla yhteen useampia puukerroksia siten, että eri kerrosten kuidut ovat pääasiallisesti yhdensuuntaisia".

26 Tältä osin on todettava, että ilmaisu "liimapuu" (englanniksi "glue-laminated timber (glulam")) mainitaan myös tulliyhteistyöneuvoston nimikettä 44.12 koskevien selitysten toisessa kappaleessa, jonka mukaan "tähän nimikkeeseen eivät kuitenkaan kuulu massiivit tuotteet, kuten kerrostetut parrut ja holvikaaret (ns. liimapuu) (yleensä nim. 44.18)" ja että CN-nimikkeen 4418 sanamuoto rajoittaa tämän ilmaisun merkitystä tämän nimikkeen osalta. Lisäksi tulliyhteistyöneuvoston nimikettä 44.18 koskevien selitysten kolmannesta kappaleesta ilmenee, että se liimapuu, jota tässä nimikkeessä tarkoitetaan, on rakennuspuutavaraa (englanniksi "structural timber product"). Tässä yhteydessä ilmaisu "liimapuu" tarkoittaa siten sellaista tuotetta, joka on yhtäältä saatu liimaamalla yhteen useampia puukerroksia siten, että eri kerrosten kuidut ovat pääasiallisesti yhdensuuntaisia, ja joka toisaalta on tarkoitettu käytettäväksi rakennuksen rakenneosissa tai sen rakentamisessa.

27 Vaikka tulliyhteistyöneuvoston nimikettä 44.18 koskevien selitysten kolmannesta kappaleesta voidaan päätellä, että CN-nimikkeen 4418 nimitys "kirvesmiehen tuotteet" kattaa eräät liimapuusta tehdyt tuotteet, tästä nimityksestä ei kuitenkaan seuraa, että kaikki liimatut puutuotteet olisi luokiteltava CN-nimikkeeseen 4418 kirvesmiehen tuotteina. Jotta tuote voidaan luokitella tähän nimikkeeseen, on sillä oltava CN-nimikkeessä 4418 määritellyt objektiiviset ominaispiirteet ja ominaisuudet.

28 Edellä esitetystä seuraa, että komissio on muuttanut CN-nimikkeen 4418 sisältöä, kun se luokitteli asetuksen N:o 1509/97 liitteessä olevassa 2 kohdassa CN-alanimikkeeseen 4418 90 10 "ikkunankehysten valmistukseen tarkoitetut nelikulmaiset puukappaleet, joissa on hieman pyöristetyt kulmat ja jotka koostuvat yhteen liimatuista, rinnakkaissyisistä puukerroksista, koko 48 x 72 mm tai 85 x 72 mm (leveys × korkeus)".

29 Vaikka kansallinen tuomioistuin ei olekaan siltä varalta, että vastaus sen esittämään ennakkoratkaisukysymykseen olisi myöntävä, esittänyt lisäkysymystä sen käsittelemässä asiassa kyseessä olevien tavaroiden luokittelusta, sen tietoon on kuitenkin syytä saattaa ne yhteisön oikeuden tulkintaa koskevat seikat, joista voi olla hyötyä sen antaessa tuomion käsittelemässään asiassa.

30 Tältä osin on huomattava, että ilmaisua "kerrostettu puu" (englanniksi "laminated wood") käytetään yhdistetyssä nimikkeistössä myös sellaisesta tuotteesta, joka on saatu liimaamalla yhteen useampia puukerroksia.

31 Näitä ilmaisuja on käytetty nimenomaan CN-nimikkeessä 4412, joka koskee "ristiinliimattua vaneria, vaneroituja puulevyjä ja niiden kaltaista kerrostettua puuta". Yhdistetyn nimikkeistön 44 ryhmän 4 huomautuksesta, samoin kuin tulliyhteistyöneuvoston nimikettä 44.12 koskevien selitysten kolmannesta kappaleesta ilmenee, että tuotteet voivat olla työstetty muotoihin, joita edellytetään nimikkeen 4409 puutavaroilta, tai sitten kaarevia, aallotettuja, rei'itettyjä taikka muun kuin suorakaiteen tai neliön muotoisiksi leikattuja tai muotoiltuja tai jollakin muulla tavalla työstettyjä ja että ne tästä huolimatta tällöin edelleenkin luokitellaan tähän nimikkeeseen, jos ne eivät ole saaneet muissa nimikkeissä tarkoitettujen tavaroiden luonnetta. CN-nimikettä 4412, samoin kuin tulliyhteistyöneuvoston nimikettä 44.12 koskevien selitysten ensimmäisen kappaleen sanamuodosta ilmenee kuitenkin, että tässä nimikkeessä tarkoitetulla tuotteella on oltava ulkopinnassaan ohut päällystys eli puuviilutus.

32 Ilmaisua "kerrostettu puu" käytetään myös CN:n 44 ryhmän 3 huomautuksessa, jossa täsmennetään, että "nimikkeisiin 4414—4421 kuuluvat kussakin nimik-

keessä tarkoitettujen puutuotteiden lisäksi vastaavat — — kerrostetusta puusta — — valmistetut tuotteet". On huomattava, kuten julkisasiamies on ratkaisuehdotuksensa 49 kohdassa todennut, että jos nyt puheena olevien puukappaleiden on tämän huomautuksen mukaisesti kuuluttava johonkin niistä nimikkeistä, jotka koskevat kerrospuutuotteita, kyse voi olla vain CN-nimikkeestä 4421, koska CN-nimike 4418 ei tule kysymykseen, kuten tämän tuomion 20 kohdasta ilmenee, ja muut nimikkeet ovat selvästi sellaisia, ettei luokittelu niihin tule kysymykseen. Tässä tapauksessa CN-alanimike 4421 90 99 olisi ainoa mahdollinen luokitus kyseisille puukappaleille.

33 Kansallisen tuomioistuimen on edellä annettujen seikkojen perusteella luokiteltava ne tavarat, joista sen käsittelemässä asiassa on kysymys.

34 Näin ollen esitettyyn kysymykseen on vastattava, että asetus N:o 1509/97 on pätemätön siltä osin kuin sen liitteessä olevassa 2 kohdassa CN-alanimikkeeseen 4418 90 10 luokitellaan "ikkunankehysten valmistukseen tarkoitetut nelikulmaiset puukappaleet, joissa on hieman pyöristetyt kulmat ja jotka koostuvat yhteen liimatuista, rinnakkaissyisistä puukerroksista, koko 48 x 72 mm tai 85 x 72 mm (leveys × korkeus)".

Oikeudenkäyntikulut

35 Yhteisöjen tuomioistuimelle huomautuksensa esittäneelle komissiolle aiheutuneita oikeudenkäyntikuluja ei voida määrätä korvattaviksi. Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto)

on ratkaissut Finanzgericht Münchenin 24.6.1998 tekemällään päätöksellään esittämän kysymyksen seuraavasti:

Tiettyjen tavaroiden luokittelusta yhdistettyyn nimikkeistöön 30 päivänä heinäkuuta 1997 annettu komission asetus (EY) N:o 1509/97 on pätemätön siltä osin kuin sen liitteessä olevassa 2 kohdassa CN-alanimikkeeseen 4418 90 10 luokitellaan "ikkunankehysten valmistukseen tarkoitetut nelikulmaiset puukappaleet, joissa on hieman pyöristetyt kulmat ja jotka koostuvat yhteen liimatuista, rinnakkaissyisistä puukerroksista, koko 48 x 72 mm tai 85 x 72 mm (leveys × korkeus)".

Sevón Jann Wathelet

Julistettiin Luxemburgissa 28 päivänä maaliskuuta 2000.

R. Grass

kirjaaja

L. Sevón

ensimmäisen jaoston puheenjohtaja